

Pàgina Artística de LA VEU

Excavacions y troballes. - Art antich y modern. - Pedagogia artística. - Museus y Coleccions. - Art nacional y extranger. - Curiositats barcelonines. - Ressenya de conferencies. - Exposicions locals y forasteres. - Llibres y Escoles. - Noticies de concursos y de tot lo que pugui interessar als artistes y als industrials d'art

55

La lletra S de l'Abecedari de l'artista anglès Nicolson. Cada lletra conté una il·lustració a l'estil de la plana del llibre.

Any nou

Comencem el segon any de la publicació de la nostra PAGINA, ab l'alegria que donen les tasques acomplertes, y ab la fúria trista d'haver perdut el quin fou la seva ànima: el mestre Casellas. No cal pas dir com hem sentit la seva falta, però la obra fundada calia continuarla y seguir-la sense interrupcions ab aquesta benfactorsa insistència periodística, agre y dolorosa sovint, perquè no deixem temps de plorar als que deixem en el camí; alegre y forta, perquè, en la seva inexistència hi portem fruit gustos de l'eficiència.

D'aquella visió del full periodístic, destinat a les coses d'art, d'aquell resum concís de la vida artística catalana que entrés a totes les cases, com ho feia en Casellas, n'havem assolit, entre les ombres dels dies propers, la vida, la mort, l'esperit; l'esperit d'aquesta obra, que serà la nostra pauta per l'avenir.

Y seguint aquest esperit, que és el de recollir totes les palpitations del nostre moviment artístic, hem cregut necessari la formació d'una llista selectíssima de col·laboradors, a fi de que aquells esforços isolats dels pocs homes d'estudi que tenim, trobin un conducte de relació ab la vida social, perquè del seu treball solitari, se n'aprofitin els fruits educatius que puguin pervenir.

El full periodístic que volem crear, amoros del amor a Catalunya, es avuy un cos viu y palpitant, estimat entre els artistes y els aficionats, y llegit per tothom. Si la seva índole no permet cap pay per les profundes disquisicions científiques, no per això en el seu esperit deixem de sentir les friccions que fan moure als estudiosos en les seves tasques d'enfonsament; si els procediments de reproducció, son els que poden millorar, mont esser ab un gran diari, no per això en les imperfeccions d'una fulla essencialment popular, deixem de véure-hi les creacions del nostre art modern, que son la continuació de les glòries tradicionals artístiques del nostre poble.

L'esblaym tristíssim de la nostra vida artística, sentia viva la necessitat d'aquest organisme que hem fundat. La revista sabia va als erudits; la publicació

pulcre, va als escolars; el diari, va a tothom.

Cada dijous, el comerciant y l'ensenyant, l'obrere y el fabricant, l'artista y el profa, reben en el nostre full el compendi de la nostra actuació artística, y en les seves planes hi llegeixen l'estudi dels problemes d'estètica que comparixen ab l'evolució de la nostra vida social, la nota breu y el comentari sobre el fet del dia, la sincera paraula de combat, la llaça al treball merescut.

Però durant aquest any darrer, ocupades totes les nostres forces en aquesta feina, y emplatats tots els nostres sentits en escoliar els batechs de lo que venim a dir la nostra vida artística, hem vist tristament, y ab totes grans de dir-ho, com encara entre nosaltres perdura en els sediments dels segles passats en la quietut provinciana. El creixement de Barcelona, rapit y portentós, ha deixat endarrerida la nostra creixença espiritual, y ens trobem ab grans budors a l'horitzó de la nostra vida social.

Y entre les coses a dir, que constitueixen un gran plan d'acció, que uns dies ens farà agredir, y uns altres dies ens farà agredir, saltar ara de la nostra ploma, totes aquelles qüestions a fer-nos a la Beilisa pública, tan oblidada, al remanent poderosíssim de les nostres arts industrials, tan postergades, a les noves escoles pictòriques, que en el va y vé de les influències universals se van formant, prenent més senyalada naturalesa catalana cada dia, a la nostra arquitectura moderna, a les qüestions de l'ensenyança artística, el problema de l'actualitat posarà a la nostra taula, y que uns altres dies ens pervindrà com a fruit del pensament y del estudi dels homes ocupats en aquests treballs.

Contra les rancunes de violència, contra les penyes sectaristes que en el va y vé constant de la vida pública, se formen ab els restes del vençut y ab la pista dels pervinents, contra l'intervenció dels de fora ab les coses que son carn del nostre cos nacional, fibres del nostre esperit, contra la mort y els procediments estatístics, contra tot lo que no ingui arrels en el cor de la vida social del nostre poble, lluitarem en nom de Catalunya y en favor de la reconstitució de la pròpia vida artística nacional.

L'ART Y ELS INFANTS

L'art a l'escola

No fa molt temps que en aquesta mateixa plana comentava, ab els durs qualificatius a que l'assumppte prestava, l'aspecte extraordinàriament trist que en ornamentació presenten les vies de la nostra ciutat. Més responent encara, un distingit artista ha vist menyspreu una de les seves més belles obres, per uns senyors tècnics del nostre Ajuntament. Si anessim recordant, segurament que ompliríem una llarga y desconsoladora llista de fets d'aquest mateix estil.

Y aquests casos no tenen escema ni ab unes o moltes protestes dels nostres intel·lectuals, ni ab acorts de les nostres entitats artístiques recomanant als ciutadans que omplint de belles flors les balconades de les seves habitacions.

Comprengem que una ciutat com Anvers presenti tota ella un joia aspecte de jardí, després de saber que les seves escoles, en tots els seus graus, son un fogar hont els infants aprenen a estimar les delícies d'aquesta ornamentació.

Jo comprendré perfectament que els nord-americans se daleixin buscant y adquirint les obres mestres dels nostres grans artistes clàssics, perquè'ls han familiaritzat y acostumat a estimar els seus quadres y les seves escultures, tot decorant llurs classes, y servint aquestes obres d'element interessantíssim per la major comprensió d'infinitat d'assignatures.

Y no m'estranya absolutament gens que d'aquí desapareixin aquests tresors, perquè jo he vist cremar valioses obres d'art, per adolescents quasi, que en cap escola's havien aconduït a estimar-les.

Fixeu-se en les il·lustracions d'aquesta plana y en elles descobrireu el secret de com en molts altres llocs tenen uns benestats y unes satisfaccions que aquí, momentàniament, ens es impossibilitat associar.

Aquesta visió, que ja comprovarem en infinitat de països, demarcarà la vida del nen a la escola en un tan agradable ambient de bon gust artístic, es el més sòlida fonament per bastir-hi la civilitat. Forosament han de florir en aquests llocs les bones maneres; es un

satge. Per això, fins després d'aquella primera emoció, purament estètica, no produïda pel reconeixement d'una cosa ja coneguda, sinó per l'innovació d'una bellesa que no coneixia, l'infant no practica l'anàlisi. Allò s'assembla a un arbre, a un cavall, a una casa; però es més bonic que lo que ell havia vist de debò y hi fruïu, contemplantho; encara, després de tenir plena consciència de que lo que li donen en imatge no es altra cosa que lo que en la realitat ell hom ja cas; l'infant s'hi sent atret y s'hi emociona. Es que aquella aparència es una aparència simbòlica, li diu més que lo que representa, li ensenya'l caràcter de la cosa representada y el del home qui l'ha representada; es que es una obra d'Art.

Per això, dintre d'aquest instintu amor per les aparències, els infants tenen predileccions, y gairebé may s'erron. Amen més les aparències ordenades; les que obcequen a un ritme, a una alternança, a una consonància; el seu esperit reposa en les proporcions d'una figura, la seva afició's complau en l'equilibri d'una simetria, d'una ponderació; tot desordre revolucionari lo intim del seu ésser — mentres aquest desordre no arribi per altres causes del Art, a vorejar les lites de lo sublim, en cas s'apodera del instintu esperit un estat d'estupor. Però totes aquestes qualitats o defectes, no son vistes més que en les aparències; la simplicitat de la seva naturalesa no li deixa destruir d'entre la brossa de la realitat; per als infants la realitat, com la mateixa vida, es un desordre; al infant li costa d'apreciar l'ordre de les coses de la naturalesa, com al profa l'ordre del sistema del univers.

En un dels concursos del popular setmanari para nens, «En Paufer», els concursants tenien de compondre una escena en plena naturalesa, y, sols una infima part, ponderant les masses en la llur composició, y encara una part més petita fou la dels qui donaren una importància capdal en la composició, a l'escena que la motivava. L'ordre que exigeixen en l'aparència no'l saben tro-

La sala de Música d'una escola alemanya

possible que en aquestes classes s'emplici altre llenguatge que'l més cutge y el més polit, y han d'influir tant y tant aquestes belles y habituals visions en la seva vida de més tard, que tots els actes que acompleixen en la seva educació ciutadana portaran extraordinàriament remarcats aquest aspecte viscut durant els seus primers anys a la escola. Y no cal imaginar-los els resultats obtinguts per una educació aixís encesa. No cal que ho imaginem, perquè'ls seus resultats els estan obtenint les nacions que fa anys s'han preocupat d'aquest aspecte de la educació y ara se n'odeixen de noves generacions aixís educades. Les urbs més asenyalades, les més importants manufactures que estan invadint el mercat de tot el món ab els seus magnífics productes, son obta, en part, d'aquest principi educatiu, que lo mateix ha sabut transformar al obrer que a n'el patró, en uns homes dotats de les més pures idealitats.

Tot el treball fet per arribar fins a n'aquest grau de perfecció per diversos països, ha sigut, no obstant, llarg y laboriós. Res de tot lo que han fet ha sigut improvisació sense cap consistència. Ha sigut el resultat d'un treball portat a cap per diversos elements que han emersat en aquesta concepció lo millor de totes les seves energies. Tota aquesta avant-preparació que ha precedit a n'aquests resultats es un cas curiós d'estudi. Y un cas particularment a estudiar per nosaltres per convèncens tots que per tot arreu ha sigut una feina ingrata y costosa'l for entrar fins a les multituds aquesta nova visió de la escola.

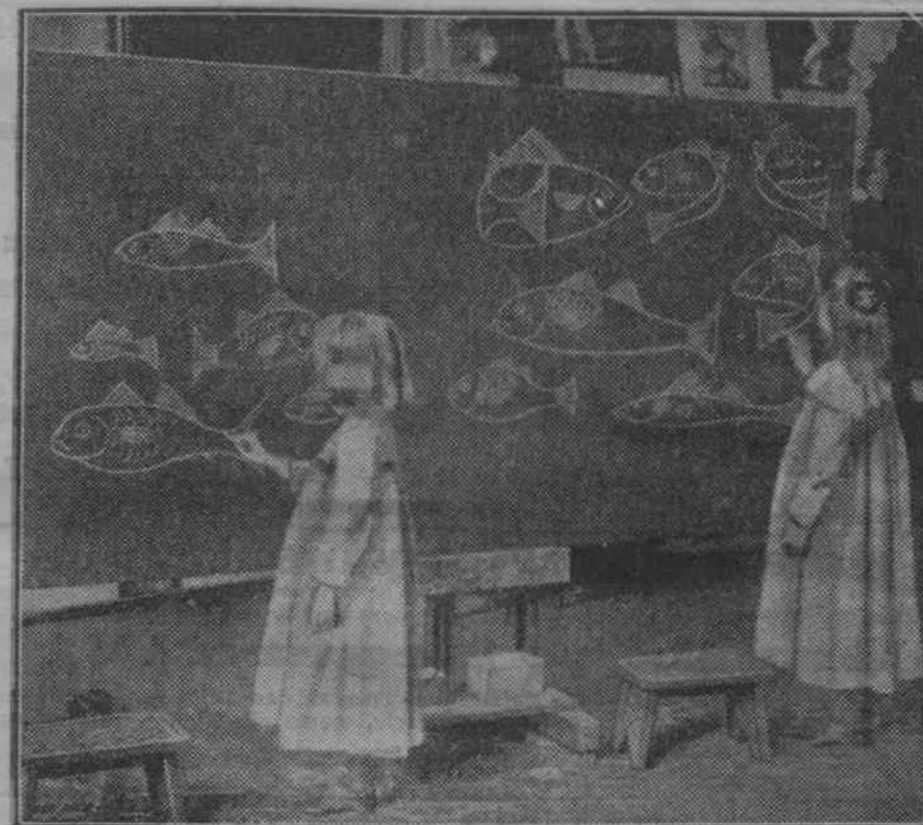
Y tot estudiant aquesta gestació fora de casa, per estimul dels defallits d'aquí esmentarem què com de jo realitat a Espanya en aquest sentit, les moltes facilitats pera fer-ho que posseïm nosaltres, y aixís lograr que en tots nosaltres neixi el més intens optimisme, pera poder arrelar en la escola nostra aquesta bella visió de la educació futura.

Manuel Alinud.
Director del Nou Col·legi Mont d'Or.

Les aparències y els infants

Al capdevall de totes les definicions que s'han donades del art, un corolari comú resulta de totes elles: el de que l'Art, té com a qualitat primària, la de que ve a satisfer el gust que tenim per les aparències. Per això la moderna pedagogia ha fixat l'atenció en el paper important del Art, en l'educació primària.

Y aquest gust per les aparències, ho es per l'aparència mateixa; en un arbre, en una planta, en un paisatge captiven l'atenció del infant com la tradició reveladora del llur caràcter. Davant d'una estampa, el noi sent el possibillitx de l'emoció estètica, no per l'objecte que en ella s'hi representa, sinó per la forma de la seva representació; es l'harmonia de formes y de colors, es l'ordenació de la naturalesa feta invisió, lo que l'atrau y lo que l'encanta y li fa veure atreients y belis, com no'l veuria en el natural, aquell arbre, aquella planta, aquell pa-

Les petites deixebles d'una escola elemental dels Estats Units. Educant per mediació del dibuix.

escultura moderna, hi ha tot un món. Però fins en la tria de les obres d'Art ja fetes sense'l perill docent, cal tenir sempre present que l'Art educa més quan menys l'educant té noció de que s'educa, y que l'Art ensenya més quan menys docent es. L'Art es com el sol, que brilla pera tothom y beneficia a tots, però no pot ésser canalitzat.

L. FOLCH.

L'agonia d'un art

Els vells artistes gravadors del boix, han anat morint-se a Catalunya, y ara, apenas si queda qualche vellot arrupit, en un ignorant pisot de la ciutat, veillant les eines del seu noble ofici.

L'humil artista, desde les altures de la seva caseta, deu sentir arribar als batechs de la vida pública—aquests misteriosos batechs que's figuren fins en els més abscondits recons de la ciutat—la notícia vaga y confosa de les industrioses premses editorials, y en les pòques publicacions que deuen fullejar els seus dits pàlids, entretenent les hores langes de sa vellosa inactiva, deu veure el triomf de la mecanica perfecta damunt l'esforç y l'acurament artístic d'altres temps.

V a la seva porta humil, ahont altres dies hi trobaven ab un sach de neguit, oblidat ara, els editors, no hi troba pas ningú. L'ofici es mort, y el vell artista, ab la mort del ofici, deu sentir arribar la seva mort. Y devogades deu arribar a confondre la seva agonía ab l'agonía del ofici, y no deu saber pas ben bé si l'ofici's mor perquè el se mor, o se mor ell perquè mor l'ofici.

Vagament, en els d'spatxos editorials, entre'l records de joventut que encara més d'un editor sentimental conserva, hi tremola un aom; y així, quan ab els editors d'avuy parlen d'als gravadors al boix, veuren sovint que l'alegría els hi vé al rostre, y recordant, recorden que allí, en els seus anys d'aprententatge, havien fet molts camins allí, a les altures d'un pisot, hont treballava un etale que no saben ben bé si es viu o mort.

Y entre aquests records editorials, van saltant noms de publicacions luxoses, de revistes que deixaren de ser, d'esforços y temptatives que a un costaren la fortuna, y a l'altre'l feren rich... però'l nom del gravador al boix, queda imprecs, y el reportatge a mig fer, perquè no saben ahont viu, ni si es viu solament.

Apunts fets pels deixebles de l'escola de Koches

La guberna d'un llibre nordamericà de literatura infantil, dibuixada, el igual que les il·lustracions del llibre, pel colobre criatxer Maxfield Parrish.

Gran Taller
DE GRAVAT
Baguñá y Cornet
Bonaviota, núm. 30, Barcelona
Encàrrecs: Cardenal Casañas, 4

E. F. Escofet y C.º S. C.
Ronda Sant Pere, 8

icipen als senyors clients haver
els articles de les seves respec-
a **RONDA DE SANT PERE, 8,**
E. F. ESCOFET Y C.º S. en C.

SINA - Casa fundada l'any 1872
NGO PERIS, ESCULTOR
lers d'esculptura religiosa
TALLERS PINTURA - DECORAT
Gracia, 62 - Reproduccions Artístiques

en els segles XVII i XVIII.—Poesia i pecces.—Aplicacions del coure i del bronze al mobiliari, a l'arquitectura, a la joieria i a la decoració dels objectes mobles.—Aplicacions modernes del coure amateixat a la estatuaria.

La Plata i l'Or.—Els metalls preciosos en l'antiguitat.—L'Oriferia a la Edat Mitja i als segles XVII i XVIII.—Joyeria antiga i moderna.—Monedes i medalles.

Aquest és el programa complet del somni i de les arts del metall, que tan bella tradició i encara tanta vida tenen en el nostre país.

Un Velázquez

El príncep Elies de Borbón Partin vi vendre fa poch una tela de Velázquez per dos milions de francs. Els comerciants anglesos que varen adquirir la tela no s'atiraven a pagar-la.

La obra de este artista, que ha declarat que la obra de un pintor no es el retrato de Felipe IV, pintat per aquell artista, y que'n es considerava perdut.

D'aquest quadre n'existeix a la galeria de Dulwich una còpia feta per Joan Baptista del Mazo, la qual, en altres temps fou considerada original del genè de don Pacheco. A la galeria de madame Leyne Stephens n'hi figura altra còpia.

La Societat Literaria y Artistica

Aquesta entitat, l'Academia, podria dir-se, per estar reunits en ella els que ja som, celebrará d'aquí pocs dies la seva exposició anyal a can Parés.

Els Amics de Fontainebleau

Com una demostració del coneixement vigorós de la vida artistica fran-

Com a exemple solament es que traspassem aquestes novel·les als nostres lectors, pera que puguin ferse comparacions ab la misèria de la nostra vida artística.

Avuy la nota's refereix a l'Associació d'Amichs de Fontainebleau. Aquesta associació ha augmentat enguany 56 socis i els seus cabals pugen a una suma respectable.

Acruament els associats son 390.

¡Descents moranta amichs de Fontainebleau! Ab prou feines si totes les coses d'art de Barcelona alhora's tene-

Art antic a Can Reig

La sala d'antiguitats de can Reig

Des passats era la de dibuixos fíchs. Avuy es de pintures, i pel 14 d'aquest mes se'n anuncia una altra de pintura antiga també.

— En l'exposició d'ara hem fixat l'atenció més especialment sobre dues temes que en el catàlech s'atribueixen a Tàmpo i que en realitat són deliciosos. També hi ha un Sant Bernar signat en el catàlech per Carreño, que es un bell tros de pintura, com ho es un esboç catalogat al nom de Díaz de la Peña.

Es bona senyal la de que aquestes manifestacions artístiques són negres, com demostra q'el bon gust i l'amor a les coses d'art se va extenent entre nosaltres.

Està d'abastant l'impressió d'aquesta notable i esperada publicació artística, a quel benemerit impressor don Joaquín Horta vol satisfer nostra llemadga de coses selectes.

Hem pogut ocasió d'admirar, ja gu-
reb enllestits, els treballs que intro-
duïa l'Almanach. Sense por de que n'hi
desmentexi, podem afirmar que es
millor que dintre d'aquest ordre de pu-
blicacions s'hagi fet a Espanya.

La riquesa tipogràfica del Almanach
no desmereix de la valia i significati-
u representativa de les col·laboradors que
men els treballs artístics y que, a
millor de les novel·les catalanes, ha
contribuït a l'essençialitat de la pu-
blicació de l'Horta. Firmen els treballs ar-
tístics els senyors Joseph, Claret, Ri-
ca, i... Noms de senyors i senyores.

Isidro Bonell, Pau Picasso, Pau Guallo, J. Piçan, Ismael Smith, Torro Esquius, Joaquim Mir y J. Torres Gual.

El text íntegre, ademés d'un fragment de Pellidás, d'Homér, en text original y tradució del eminent helénic professor de l'Universitat, doctor de Lluís Segalá, y d'unes traduccions de Goethe, per en Manuel Raventós; traduccions dels senyors A. Pi y Suñer, Ramón Rabado, Ehard Marquina, Xeus, Joseph Carner, Francesch Cabó, J. Gualbali, Ramón Raventós, Raku T. Carreras y Artau, R. Marqués y Vallet, Francesch Priols, Joseph Piçan, Joseph Lluís Martí, López-Pico, Francesch Sità, Guaran de Lloret, Berce Amorinias, Jaques Folch y J. Longuerre. Clouet el llibre unas notes en Joan Palau, sobrela poesia de l'Hel·lenisme, y les fragments de

L'Almanach se publicarà la vinenta setmana. Se'n fa un tiratge de 120 exemplars, dels quals no se'n posarà cap a venda.

En Joaquim Horta ha volgut ser gèneros en tot. Nostra més coral felicitació per aquests treballs que, honorant a n'ell, honorar a Catalunya.

Parlarem de l'Almanach ab tota la modesta detenció.